

BLAŽENÝ TEN, KTORÝ PRICHÁDZA V MENE PÁNOVOM

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, príhovor v taliančine [TU](#)

Mt 21, 1-11

Keď sa priblížili k Jeruzalemu a prišli do Betfage pri Olivovej hore, Ježiš poslal dvoch učeníkov a povedal im: „Chodte do dediny, čo je pred vami, a hneď nájdete priviazanú oslicu a s ňou osliatko! Odviažte ich a priveďte ku mne! A keby vám niekto niečo hovoril, povedzte: ‚Pán ich potrebuje.‘ A hneď ich prepustí.“

Toto sa stalo, aby sa splnilo, čo predpovedal prorok: „Povedzte dcére sionskej: Hľa, tvoj Kráľ prichádza k tebe, tichý, sediaci na oslici, na osliatku, mláďati ťažného zvieraťa.“

Učeníci šli a urobili, ako im Ježiš rozkázal. Priviedli oslicu a osliatko, pokládli na ne svoje plášte a on si na ne sadol. Veľké zástupy prestierali na cestu svoje plášte, iní odtínali zo stromov ratolesti a stlali ich na cestu. A zástupy, čo išli pred ním, i tie, čo šli za ním, volali: „Hosanna synovi Dávidovmu! Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom! Hosanna na výsostiach!“

Keď vošiel do Jeruzalema, rozvírilo sa celé mesto; vypytovali sa: „Kto je to?“

A zástupy hovorili: „To je ten prorok, Ježiš z galilejského Nazareta.“

Je známa ako kvetná nedeľa, ale mohli by sme ju označiť aj ako nedeľu veľkého podvodu či veľkej ilúzie. Na kvetnú nedeľu nám liturgia predstavuje Ježišov vstup do Jeruzalema, ako je to opísané v prvých jedenástich veršoch 21.kapitoly Matúšovho evanjelia.

Evanjelista píše, že Ježiš posielal dvoch učeníkov do vedľajšej dediny. Dedina je v evanjeliách vždy miestom tradícií, miestom vzdorujúcim novotám prinášaných Pánom. A Ježiš hovorí, že nájdú „**priviazanú oslicu a s ňou osliatko**“. Prečo táto zmienka? Keď Jakub požehnáva svojich dvanástich synov a ustanovuje Júdu za ich vodcu, hovorí „nevzdiali sa žezlo od Júdu ani vladárska berla od jeho nôh, kým z neho nevzide vládca, ktorého budú poslúchať národy“, a je opísaný ako ten, ktorý „si priviaže na vinič svoje oslíča, oslie mláďa k viničnému kmeňu“. Túto stať nájdeme v knihe Genezis kap. 49, 8-11.

A tak keď Ježiš žiada, aby odviazali oslicu a jej mláďa, dáva nám tak najavo, že toto proroctvo sa práve naplnilo, a to v jeho osobe. A Ježiš upozorňuje, „**A keby vám niekto niečo hovoril, povedzte: ‚Pán ich potrebuje.‘**“ Je to jediný krát, čo sa Ježiš takto označuje. Evanjelista teda v Ježišovom konaní vidí naplnenie toho, čo napísal prorok Zachariáš, ale zmieta isté aspekty proroctva, ktoré nie sú v súlade s Ježišom. Zachariášove proroctvo začína slovami „Plesaj dcéra Siona“, avšak evanjelista si tento krát požičiava výraz proroka Izaiáša „Povedzte dcére Siona“.

Jeruzalem nemá ani plesť ani jasať, iba je informovaný. „**Hľa, tvoj Kráľ prichádza k tebe**“, a tu prorok Zachariáš použil výraz „spravodlivý“, čiže zachovávajúci zákon a „vítazný“, ale evanjelista odstraňuje výraz spravodlivý, pretože Ježiš neprišiel zachovávať zákon, ale ponúknuť nový vzťah s Bohom, založený na láske, a takisto nie je víťazným Mesiášom.

Zostáva iba, že je „**tichý, sediaci na oslici, na osliatku, mláďati ťažného zvieraťa**.“ Nie sú to bojové zvieratá, ako napríklad kone, ani jazdecké kráľovské zvieratá, ako napríklad somár, ale sú to bežné dopravné prostriedky bežných ľudí tej doby. Nie je teda mesiáš-bojovník, prichádza ako mesiáš pokoja. Nepoznáme žiaden rytiersky pomník, na ktorom by jazdec sedel na oslici!

Učeníci robia tak, ako im Ježiš povedal, priviedli oslicu a oslíka a hľa prvý z dôležitých a symbolických úkonov učeníkov: „**pokládli na ne**“, čiže na oslicu a oslíka „**svoje plášte**“. Plášť v biblickom jazyku označuje osobu. Položiť plášť na oslicu a oslíka teda znamená plné prijatie Ježišovej iniciatívy stať sa mesiášom pokoja.

„**Veľké zástupy prestierali na cestu svoje plášte**“. Pri korunovácii kráľa ľud prestieral na zem svoje plášte, čiže symbol svojej osoby, na znak podriadenosti a prijatia jeho kráľovského statusu, a kráľ cez ne prechádzal. Na jednej strane je to znak podriadenosti, na druhej strane znak nadvlády.

Ľud nemá v úmysle byť oslobodený Ježišom a nemá v úmysle nasledovať mesiáša pokoja, ale chce byť podriadený, chce byť ovládaný. A evanjelista podčiarkuje „**odtínali zo stromov ratolesti**“. To sa robilo na sviatok stánkov, dôležitý sviatok, ktorý značil príchod mesiáša osloboditeľa. „**A zástupy, čo išli pred ním, i tie, čo šli za ním...**“, Ježiš je tu ako zajatec. To nie on ukazuje cestu, ale má dav pred sebou, čo ho predchádza, a dav čo ho nasleduje. A on je uprostred.

Tak ako pokušiteľ zaviedol Ježiša do svätého mesta, aby mu ponúkol moc nad Izraelom, tak aj tento dav zajal Ježiša a ukazuje mu, ktorou cestou má ísť: cestou moci, nadvlády. Veď čo vlastne kričia? Recitujú 118. žalm, kde sa hovorí „**Hosanna!**“ Hosanna je výraz, ktorý znamená „Zachráň nás teda“. Pre koho je toto Hosanna? Pre Dávidovho syna.

A v tomto spočíva veľký podvod, veľká ilúzia ľudu. Pomýlili si Ježiša, syna živého Boha, so Synom Dávida. Vo vtedajšej kultúre výraz „syn“ znamenal toho, kto sa podobá otcovi, pretože sa správa podobne ako on. Dávidov syn bol teda mesiáš, ktorý mal podobne ako Dávid, prostredníctvom moci a sily, ustanoviť Izraelské kráľovstvo.

Toto očakávajú zástupy, toto je pokušenie, ktoré ponúkajú Ježišovi: byť mesiášom moci, mesiášom násillia. Ale Ježiš nie je synom Dávida, Ježiš je Božím synom. Neprichádza odňať život, ale prináša ten svoj. A práve preto, len čo si uvedomia svoj omyl, ten istý zástup čo kričal „**Hosanna synovi Dávidovmu**“, bude potom kričať „Ukrižuj ho, ukrižuj ho!“ S mesiášom pokoja si nevedia rady.

„**Keď vošiel do Jeruzalema, rozvírilo sa celé mesto**“, evanjelista používa výraz, ktorý označuje seizmický otras (zemetrasenie), presne ten istý, ktorý zasiahol Jeruzalem pri Ježišovom narodení. Nikto ho nevíta, nikto mu nejde v ústrety, ale obyvatelia mesta hovoria: „Kto je to?“ Sväté mesto, sídlo Božej prítomnosti a slávy nespoznáva Ježiša, ktorý je Boh s nami, lebo majú iného Boha.

Veď len čo Ježiš vstúpi do svätého mesta, prevráti hore nohami celý systém chrámu, v ktorom nebol uctievaný Otec, ale pravý boh chrámu, čiže peniaze a prospech.

Preklad: Zuzana Černá